

MEZINÁRODNÍ CENA MĚSTA DUBAJE 2004 ZA NEJLEPŠÍ PŘÍKLADY ZLEPŠOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

DUBAI INTERNATIONAL AWARD FOR BEST PRACTICES TO IMPROVE THE LIVING ENVIRONMENT

Pro rok 2004 je opět vypsána soutěž města Dubaje, a proto všechny potenciální zájemce informujeme o základních podmínkách účasti (původní text je možné v angličtině nalézt na webovské stránce na adrese: <http://dubai-award.dm.gov.ae/>).

Nejlepší příklady z praxe představují vynikající příspěvky ke zlepšování životního prostředí. Spojenými národy a mezinárodním společenstvím jsou v hrubých rysech definovány jako úspěšné iniciativy přispívající ke zlepšení životního prostředí, které:

- mají pozitivní a konkrétní vliv na zlepšení kvality života lidí;
- jsou výsledkem účinného partnerství veřejného sektoru, soukromého sektoru a občanské společnosti;
- jsou společensky, kulturně, ekonomicky a ekologicky udržitelné.

Nejlepší příklady z praxe jsou podporovány a používány Spojenými národy

a mezinárodním společenstvím jako prostředky ke:

- zlepšení veřejného pořádku, resp. uplatňování veřejně prospěšné politiky něčím, co se osvědčilo;
- zlepšení informovanosti nositelů rozhodnutí na všech úrovních i veřejnosti při řešení společných sociálních, ekonomických a ekologických problémů;
- sdílení a přenosu poznatků, expertíz a zkušeností v rámci sítě vytvořené ke vzájemné výměně takových informací.

Výzva ke sdílení nejlepších příkladů z praxe vznikla při přípravě druhé Konference Spojených národů o lidských sídlech (Habitat II) a jejím účelem bylo zjistit, co v praxi funguje v oblasti zlepšování životních podmínek na bázi udržitelného rozvoje.

Dosud proběhla v r. 1996, 1998, 2000 a 2002 čtyři úspěšná kola soutěže, během nichž bylo do databáze zařazeno přes 1600 dobrých a nejlepších příkladů z praxe ze

140 zemí. Nezávislá komise technických expertů (Komise technických poradců) vybere v každém z doručených příspěvků dobré a nejlepší příklady z praxe a pořídí jejich seznam, z něhož pak mezinárodní komise vybere ty, které budou odměněny cenou.

V říjnu 2004 se bude konat Světový den Habitatu a zároveň oficiální, již pátý ceremoniál předávání Mezinárodní ceny města Dubaje, na němž Magistrát města Dubaje předá ceny 10 předkladatelům nejlepších příkladů z praxe.

Celková cena za nejlepší příklady obnáší 400.000 USD a je rozdělena následovně:

- odměna ve výši 300.000,- USD za každých z prvních 10 nejlepších příkladů,
- 100.000,- USD na úhradu nákladů na cestovné, stravu a ubytování pro delegaci o max. 2 osobách, která obdrží vítěznou cenu,
- každý odměněný účastník soutěže obdrží k ceně také speciální pamětní předmět a pamětní certifikát.

Kvalifikační podmínky a kategorie

Soutěže se mohou zúčastnit:

- a) vládní organizace nebo agentury, včetně bilaterálních podpůrných fondů,
- b) národní výbor Habitatu,
- c) nadnárodní organizace (OSN, Světová banka apod.),
- d) města, orgány místní správy nebo jejich sdružení,
- e) nevládní občanské organizace (NGO),
- f) organizace na komunální úrovni (CBO),
- g) soukromý sektor,
- h) výzkumné a vědecké instituce,
- i) média,
- j) veřejné nebo soukromé nadace.

Cenu města Dubaje mohou získat také jednotlivci za předpokladu, že předloží specifickou iniciativu nebo projekt, který vyhoví kritériím stanoveným pro soutěž o nejlepší příklady z praxe.

Kategorie:

- i Bydlení a městská infrastruktura;
- ii Trvale udržitelný rozvoj lidských sídel;
- iii Sociální struktura obyvatelstva a boj proti segregaci;
- iv Experimenty a inovační praktiky;
- v stimulace zlepšení spotřeby a výroby;
- vi Boj proti chudobě a vytváření nových pracovních příležitostí ve městech;
- vii Zásobování vodou a úprava odpadních vod;
- viii Zlepšování zdravého obytného a životního prostředí ve městech;
- ix Katastrofy způsobené přírodou a člověkem;
- x Schopnost reagovat na plány a potřeby mladých lidí;
- xi Sběr pevného odpadu, jeho recyklace a další použití;
- xii Dopravní obslužnost a pozemní komunikace;
- xiii Prevence kriminality a společenské právo;
- xiv Účinné, zodpovědné a transparentní řízení měst;
- xv Využití informací v rozhodování,
- xvi Architektura a urbanismus;
- xvii Zohlednění potřeb starších osob;
- xviii Výzkumné a zlepšovateľské metody.

Kritéria pro nejlepší příklad – Best Practice

Hlavní kritéria, na která se bere zřetel:

1. Účinky:

Podat pozitivní a hmatatelný důkaz o zlepšení životních podmínek lidí v některé z výše uvedených kategorií (tyto kategorie a subkategorie jsou indikativní a v případě potřeby je možno přidat další kategorie nebo subkategorie):

- a. Udržitelný rozvoj bydlení a obce:
 - i Finančně dostupné bydlení, služby a občanská vybavení;
 - ii Dostupnost pozemků a financí;
 - iii Plánování a participace při rozhodování a alokaci zdrojů na úrovni obcí;
 - iv Rozšíření bezpečného zásobování vodou a sanitárních instalací;
 - v Obnova a rekonstrukce vnitřního jádra města, čtvrtí a sídlištních útvarů;
 - vi Bezpečné a zdravé stavební hmoty a technologie.

b. Udržitelný urbanistický a regionální rozvoj:

- i Vytváření pracovních míst a potírání chudoby;
- ii Snížení znečišťování a ozdravení životního prostředí; zlepšení
- iii Zlepšení dostupnosti veřejné dopravy a pozemních komunikací;
- iv Zlepšení sběru odpadů, jejich opětovné použití a recyklování;
- v Ozelenění města a efektivní využívání veřejných prostor;
- vi Zlepšení výrobních a spotřebních cyklů včetně náhrady/snížení neobnovitelných zdrojů;
- vii Ochrana a zachování přirozených zdrojů a životního prostředí;
- viii Efektivnější využívání a výroba energie;
- ix Ochrana historicky důležitých lokalit;
- x Formulace a implementace integrované a komplexní strategie urbanistického rozvoje;

c. Udržitelné, účinné, odpovědné a transparentní řízení sídel;

- i Efektivnější a výkonnější správní, řídicí a informační systémy;
- ii Spravedlnost a rovnost mezi pohledy v rozhodování, alokace zdrojů a návrh a implementace programu;

- iii Snižování a prevence kriminality;
- iv Zlepšování připravenosti na živelné pohromy, zmírňování jejich účinků a odstraňování následků;
- v Sociální integrace a snižování segregace;
- vi Iniciativy inspirující k inovativním akcím a změnám včetně změn ve veřejné politice;
- vii Podpora zodpovědnosti a transparentnosti;
- viii Podpora sociální rovnosti a spravedlnosti;
- ix Zlepšení koordinace mezi agenturami.

2. Partnerství:

Nejlepší příklad by měl vycházet z partnerství nejméně dvou, nebo pokud možno více následujících aktérů uvedených pod bodem „Kvalifikační podmínky (a) až (j)“.

3. Trvalost/udržitelnost:

Zasláný příklad by měl také prokazovat skutečný vliv na trvalé změny nejméně v jedné z následujících oblastí:

- i Legislativa, regulativy, místní vyhlášky a nařízení, zabývající se oblastmi dotčených problémů;
- ii Sociální a/nebo sektorová politika a strategie na celostátní a oblastní úrovni, potenciálně aplikovatelná i jinde;
- iii Institucionální rámce a rozhodovací procesy, které přiřazují jednoznačné role a kompetence různým úrovním a skupinám aktérů, např. organizacím na centrální a místní úrovni a organizacím založenými a řízenými obcemi;
- iv Účinné, transparentní a zodpovědné systémy řízení umožňující efektivnější využití lidských, technologických a finančních zdrojů.

Doplňková kritéria

Komise technických poradců a porota použije pro vyhodnocení dobrých a nejlepších příkladů z praxe, které budou odměněny cenou, následující kritéria:

4. Podpora/zplnomocnění vedení a obcí:

- i Vedení v inspirujících akcích a změnách, včetně změn ve veřejné politice;

- ii Zplnomocnění/podpora obyvatel čtvrtí/městských částí a obcí a začlenění/zohlednění jejich příspěvků/přípomínek;
- iii Vnímání a akceptování společenské a kulturní diverzity a schopnosti na ni reagovat;
- iv Potenciál transferability/možnosti přenosu, adaptability a opakovatelnosti/replikovatelnosti;
- v Vhodnost/přiměřenost místním podmínkám a úrovním rozvoje.

5. Pohlaví a sociální integrace:

Iniciativy, které akceptují sociální a kulturní diverzity a reagují na ně, podporují sociální rovnost a spravedlnost – např. na základě příjmu, pohlaví, stáří a fyzické a duševní kondice, a které rozlišují a hodnotí různé schopnosti.

6. Inovace v místním kontextu a transferabilita:

- i Jaký užitek získali a čemu se z vaší iniciativy naučili jiní.
- ii Jaké prostředky byly použity pro sdílení a přenos poznatků, znaleckých posudků a získaných zkušeností.

Časový plán

31. leden 2004

Uzávěrka přihlášek, podaných v souladu s požadovanými kritérii a formulářem (reporting format <http://www.bestpractices.org/bp2004/>).

31. březen 2004

Uzávěrka výběru přihlášek připadajících v úvahu pro udělení ceny 2004 a jejich začlenění do databáze Best Practices.

Červen 2004

Vyhodnocení přihlášek Technickou komisí poradců – výběr max. 100 přihlášek, jež budou shledány jako Best Practices, a z nich provedení užšího výběru max. 50 iniciativ, které budou předány k posouzení mezinárodní porotě.

Červenec 2004

Mezinárodní porota provede vyhodnocení příjemců ceny.

Říjen 2004

Oficiální ceremoniál „Best Practices Award“ a mezinárodní seminář související s Mezinárodním dnem Habitat.

Postup při podání

1. Nejlepší příklady z praxe je třeba předkládat ve zprávě formalizované do příslušného formuláře (reporting format – viz. Příloha), jehož struktura platí na období dvou let.
2. Reporting format je dostupný třemi způsoby:
 - internetem na <http://bestpractices.org/bp2004/>, <http://dubai-award.dm.gov.ae/form1.html> (v případě, že předkládáte nejlepší příklad sami), <http://dubai-award.dm.gov.ae/form2.html> (v případě, že předkládáte nejlepší příklad prostřednictvím jiné organizace) nebo e-mailem,
 - na disketě,
 - písemně.
3. Přihlášky mohou být psány v angličtině, francouzštině nebo španělštině. Pokud text nebude přímo v angličtině, měl by být přiložen překlad do angličtiny. Upozorňujeme, že formulář na internetu nebo na disketě je k dispozici jen v angličtině.
4. Navrhovatelům/předkladatelům doporučujeme přiložit k přihláškám tyto podpůrné materiály:
 - i novinové nebo jiné články, které vyšly v odborných časopisech nebo publikacích;
 - ii videozáznamy standardního formátu, natočené např. kamerami Beta, délky min. 10 min;
 - iii fotografie nebo jiný grafický materiál;
 - iv brožury nebo jiný reklamní materiál.
5. Přihlášky do soutěže je možno zaslat buď na UNCHS (Habitat), nebo na Dubai Municipality, nebo na některou z partnerských institucí Best Practices. Přihlášky mohou být zaslány E-mailem, přes internet, faxem nebo poštou. Dubai Municipality nebo UNCHS může některé z partnerských institucí zaslat jakoukoliv přihlášku k ověření. Účastníci soutěže, kteří zašlou své přihlášky přímo partnerským institucím, o tom uvedomí UNCHS nebo Dubai Municipality a zůstanou ve spojení s partnerskou institucí, která jim poradí, co je třeba ještě doplnit, popřípadě jaké další informace potřebuje k ověření správnosti přihlášky, resp. příspěvku do sou-

těže, a konečně aby se ujistili, že partnerská instituce už odeslala jejich příspěvek na UNCHS.

6. Partneři mohou kontaktovat účastníky soutěže a jestliže zjistí, že předložené dokumenty nejsou v souladu s kritérii a pravidly soutěže, mohou jim poskytnout účinnou pomoc radou, co je třeba ještě učinit a doplnit. Partneři posoudí, zda příspěvky odpovídají kritériím soutěže, a poté je zašlou na UNCHS.
7. U veškerých doručených přihlášek/příspěvků UNCHS potvrdí jejich příjem, přidělí jim katalogové číslo (kód, jméno předkladatele, téma, atd.), které bude sloužit dokumentačním účelům a udržování kompletní databáze doručených příspěvků. UNCHS tyto údaje sdělí předkladateli příspěvku.

Postup při výběru příspěvků

Příspěvky doručené do 31. března 2004 projdou následující procedurou výběru:

1. Všechny příspěvky, které splní základní kritéria soutěže Best Practices, budou zaslány nezávislé mezinárodní Komisi technických poradců (Technical Advisory Committee, TAC) k posouzení/recenzi.
2. TAC posoudí všechny příspěvky a připraví vyčerpávající zprávu, která bude obsahovat:
 - i popis postupu při výběru;
 - ii seznam cca 100 Best Practices;
 - iii krátký seznam max. 50 příspěvků, které budou zaslány Porotě pro vyhodnocení nejlepších příkladů z praxe (Best Practices Jury), aby provedla konečný výběr nejlepších příspěvků, které budou odměněny cenou.
3. Porota posoudí krátký seznam příspěvků navržených na získání ceny a vybere z nich ty, které popisují ty iniciativy, které si dle jejího názoru zaslouhují udělení Mezinárodní ceny města Dubaj. Porota může vybrat podle kvality příspěvků 0 až max. 10 příspěvků.

Všichni účastníci soutěže budou Magistrátem města Dubaje informováni o tom, jak se v soutěži umístili.

V případě zájmu o zapojení se do soutěže **Mezinárodní cena Dubaje 2004** vám poskytne bližší informace Národní centrum bydlení a rozvoje sídel v České republice – Ing. arch. Miriam Blažková, Ústav územního rozvoje, Jakubské nám. 3, 601 00 Brno, tel.: 542 423 139, fax: 542 214 705, e-mail: blazkova@uur.cz

Doufám, že soutěže o Mezinárodní cenu Dubaje 2004 se zúčastní více měst a obcí než v minulých letech, protože se domnívám, že v České republice je více příkladů, které si zaslouží pozornost i ocenění nejen u nás, ale i ve světě.

Veškeré další informace o UN-Habitat naleznete na našich webových stránkách <http://www.uur.cz>

Ing. arch. Miriam Blažková